

MIROLJUB

GODINA: XX.

SOMBOR, 2017.

BROJ 3 (79)

SURADNJA KOJA TRAJE

SLAVIMO DUŽIONICU

Danas je Dužionica. Koliko god o njoj znamo, nikada nije dosta. Svako slavlje je razlog ponovnog podsjećanja. Samo slavljenje je čin i događaj koji se, unatoč ponavljanju uvijek događa „jedini put“. Ovogodišnja Dužionica je jedinstvena i po tomu što je zahvala upravo za ovogodišnju žetvu. Zahvalni smo Bogu i ljudima. Vrhunac je to spoja rada i kulture. Stoga u ovom razmišljanju nastojimo i ovu Dužionicu vidjeti kao doživljaj poruke i snage za nove putove.

Temaljni čin Dužionice je zahvala Bogu za kruh i darove od kojih se živi, koje smo od Njega primili. Na svečanu svetu misu u crkvu Presvetog Trojstva vode nas ovogodišnji bandaši: Mario Kirasić i Lidija Đuran, a slijede ih risari i sav ostali narod.

Poslije mise odnijet ćemo kruh od novog žita gradonačelnici Sombora, obavijestit ćemo je da je žetva završena i da kruha ima dovoljno za sve žitelje našega grada.

Drugi dio je zajednička radost. Onaj tko je uspješno završio posao na njivi ima pravo i na slavlje a mi ćemo slavlje nastaviti u Hrvatskom domu. Uz pjesmu i igru u veselju ćemo obilježiti i ovogodišnju 83. Dužionicu.

Alojzije Firanj

MIROLJUB (izlazi četiri puta godišnje)

List Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva „Vladimir Nazor“,
25000 Sombor, Venac Radomira Putnika 26, Tel.: 025/416-019

Uredništvo:

Alojzije Firanj, glavni i odgovorni urednik lista;

Janoš Raduka, zamjenik glavnog urednika;

Marina Balažev, lektor-korektor;

Klara Šolaja-Karas, izbor fotografija;

Srđan Varo, tehnički urednik i prijelom teksta.

Zoran Čota,
Pavle Matarić,
Antun Kovač,
ing. Mata Matarić,
Šima Raič,
Bojana Jozić.

List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije broj 2583/2.2.1998.

E-mail: vnazor@sbb.rs

E-mail(urednik): firanjalojzije@gmail.com

Naklada: 600 primjeraka

SABOR 2017. GODINE

Po ustaljenoj tradiciji dugoj 80 godina, u prvoj polovici tekuće godine održava se godišnji redovni a svake četvrte godine, izborni Sabor Društva.

Tako je bilo i 7. svibnja ove godine kada je održan redoviti godišnji Sabor kojemu je prisustvovalo šezdesetak članova.

Predsjednik Društva Mata Matarić u zakazano je vrijeme otvarajući Sabor, zamolio nazočne da minutom šutnje odaju dužnu počast preminulim članovima između dva Sabora. U ime usuglašenog prijedloga Upravnog odbora predloženo i prihvaćeno je radno predsjedništvo u čijem su sastavu Emil Antunić (predsjednik), Marija Firanj i Ivica Pekanović (članovi) te zapisničar Pavle Matarić.

Dnevni red je obuhvatao izvješća pročelnika svih sekcija i zbirno

izvješće Predsjednika o radu Društva između dva Sabora. Također, mijenjali smo pojedine članke Statuta a promjene je obrazložio Zoran Čota koji je zadužen za pravna pitanja u Društvu. Dopune su bile neophodne kako bi se moglo aplicirati na natječaje i u onim oblastima djelatnosti koje do sada nisu bile upisane u Statut. Prednosti ovih dopuna detaljno je obrazložila i Marija Matarić autor naših aplikacija na različite natječaje. Izmjene su, u skladu s propisima, poslane u Agenciju za privredne registre te očekujemo odgovor.

Pročelnici većine naših sekcija detaljno su predstavili rad sekcija kao i plan rada za razdoblje do idućeg Sabora ili do kraja kalendarske godine. Glavni urednik „Miroljuba“ izvijestio je skup o daljim smjernicama tiskanja ovog značajnog glasi-

la našeg Društva koje se tiska na hrvatskom jeziku još od 1998. god. Predsjednica Kulturnog savjeta u svojem je izvješću naglasila dobar učinak Savjeta i predložila uključenje mladih članova za njegov još učinkovitiji rad.

Izvješće rizničara posebno je pomno praćeno jer se od priljeva i odljeva novca, praktično živi. Zaključeno je da je ove godine najviše sredstava utrošeno na stratešku rekonstrukciju sanitarnog čvora, čak 750.000 dinara koje smo dobili na natječajima Veleposlanstva RH u Srbiji kao i kod Državnog Ureda za Hrvate izvan RH. Simbolična sredstva su došla iz APV-a i naših hrvatskih institucija - HNV-a i ZKVH. Zakupac poslovnog prostora redovito izmiruje najam.

Uplata članarina je nešto bolja nego ranije ali i dalje mnogi ne uplaćuju tu simboličnu članarinu od 600 odnosno 300 din koliko iznosi za umirovljenike. Grad Sombor nam daje dio sredstava za organizaciju Dužionice i rad koreografa a za rad Društva dobivamo prema ostvarenim rezultatima na raznim smotrama,

održanim manifestacijama i ostalim događanjima u našem Domu. Sve to prema utvrđenim kriterijima od strane Gradske uprave. Nismo zadovoljni, ali ni rezultati nam nisu sjajni. Poduzeli smo dodatne aktivnosti u ovoj godini što će izravno utjecati na ostvarenje više bodova na osnovu kojih se dobivaju financijska sredstva. Izvješće o radu podnio je i predsjednik Društva.

Uključujući se u diskusije članovi su, između ostalog, pohvalili rezultate rada sekcija uz apel da nam je neophodno podmlađivanje članstva u sekcijama kao i u rukovođenu Društvom. Predloženo je da se HNV-u i ZKVH-u podnesne prijedlog da se donesu realni i pravedni kriteriji vrednovanja rezultata rada udruga u kulturi kako bi se sačuvala ona društva koja su perjanice u njegovanju tradicije i baštine Hrvata ovog područja, što mi svakako jesmo.

Nakon 3 sata rada Sabor je završen i nazočni su nastavili ugodne razgovore uz skroman domjenak.

ing. Mata Matarić

IZVJEŠĆE O RADU DRUŠTVA OD 1. 1. - 10. 7. 2017. GODINE

1. Izvršena godišnja inventura osnovnih sredstava Društva.
2. Odobreno gostovanje dramske sekcije u Rešetarima i Hercegovcu
3. Održan „Memorijalni turnir u šahu prof. Franja Matarić“
4. Donesen plan rada svih sekcija za 2017. god.
5. Izrađen kalendar stalnih manifestacija u dogovoru sa ZKVH-om.
6. Produžen ugovor sa zakupcem poslovnog prostora.
7. Organizirano 83. Veliko prelo.
8. Zauzeti stavovi Društva prema tužbi građana.
9. Odobreno gostovanje naših predstavnika na prelima u Osijeku i Beregu.
10. Organiziran godišnji Sabor Društva.
11. Organizirana radionica zlatoveza sa stručnom voditeljicom prof. Ružom Raković Smiljanić.
12. Produžen ugovor o osiguranju imovine Hrvatskog doma.
13. Odobreno gostovanje folklorne sekcije u Bocanjevcima (R. Hrvatska).
14. Nastavak rada na knjizi „Moj Nenadić“.
15. Sudjelovanje folklorne i pjevačke sekcije na općinskoj smotri.
16. Održana sportska večer u organizaciji sportske sekcije.
17. Gostovanje dramske grupe u „Šokačkoj grani“ u Osijeku.
18. Odobreno gostovanje folklorne sekcije u Petrijevcima (R. Hrvatska)
19. Odobreno gostovanje dramske grupe „Talijska“ iz Županje.
20. Organizirano sudjelovanje naših članova i izložba eksponata na MIRK-u u Bačkoj Topoli.
21. Odobreno gostovanje dramske sekcije na festivalu u Čoki.
22. Od općine Rešetari primili smo Plaketu općine.
23. Odobreno gostovanje folklorne skupine u Komletincima (R. Hrvatska).
24. Sudjelovanje veslača na Jarunu u Zagrebu.
25. Održan VII. memorijalni turnir u stolnom tenisu „Stipan Bakić“.
26. Odobreno gostovanje čelnika Društva u Udruzi Nijemaca „Gerhard“.
27. Održana XVII. likovna kolonija „Colorit“.
28. Odobreno sudjelovanje naših literata na manifestaciji „Šokci i baština“.
29. Uspostavljena suradnja s KUD-om „Preprek“ iz Novog Sada.
30. Kiparske radionice su započele s radom.
31. Prisustvovanje predsjednika na 11. smotri folkloru nacionalnih manjina u Dardi (R. Hrvatska).
32. Organizirana izložba najveće slike o Dunavu sikačice Ane Tudor.
33. Organizirana akcija uređenja podrumske nadstrešnice, šupa i dvorišta.
34. Odobreno gostovanje pjevačkog zbora na Festivalu Marijanskog pjevanja u Monštoru.
35. Organizirana 83. Dužionica.

ing. Mata Matarić

DODJELA PLAKETE OPĆINE REŠETARI „NAZORU“

Rešetari su općina u Hrvatskoj, u Brodsko-posavskoj županiji. Prema popisu iz 2001. godine općina je ima 5.171 stanovnika i jedna je od najmlađih općina u Hrvatskoj.

Dvadeset četiri godine života jedne općine i zajednice teško je opisati, posebice kada je riječ o intenzivnim i sveobuhvatim promjenama koje su se tijekom proteklih godina događale na našim prostorima. Općina Rešetari danas slovi kao jednu od najrazvijenijih općina.

Obilježavanje Dana općine prigoda je i za dodjelu priznanja i nagrada svim zaslužnim pojedincima i ustanovama koji su svojim radom i zalaganjem pridonijeli

gospodarskom, socijalnom i inom razvoju općine.

Plaketa Općine Rešetari za 2017. godinu dodijeljena je i Hrvatskom kulturno umjetničkom društvu "Vladimir Nazor" iz Sombora.

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj, područnoj samoupravi i članka 9. Statuta Općine Rešetari, Općinsko vijeće Općine Rešetari na 22. sjednici, održanoj 12. travnja 2017. donijelo je zaključak o dodijeli plakete Općine Rešetari, Hrvatskom kulturno umjetničkom društvu „Vladimir Nazor“ iz Sombora.

Na svečanoj sjednici, održanoj 5. svibnja 2017. godine u Društvenom domu u Rešetarima ovo priznanje predsjedniku HKUD-a, Mati Matariću, uručio je načelnik Općine Rešetari, Zlatko Aga.

Naše Društvo je ovu Plaketu dobilo kao znak zahvalnosti za očuvanje tradicije, običaja, kulture i jezika Hrvata u Vojvodini. I na dugogodišnjoj suradnji koja traje preko dve decenije.

Zahvaljujemo se na ovom visokom priznanju Općinskom vijeću i gospodinu Ivanu De Villi predsjedniku KLD „Rešetari“.

Alojzije Firanj

COLORIT 17

U subotu, 3.6.2017., u prostorijama HKUD-a "Vladimir Nazor" u Somboru održana je likovna kolonija "Colorit 17"

Sudjelovalo je dvadesetak slikara, uglavnom amatera, ali i nekoliko akademskih slikara. Slikari su iz Sombora, Subotice, Odžaka, Bačke Palanke i Koluta a i ove su godine, kao i prethodnih, rezultati vrlo dobri

Colorit je na neki način bio i susret generacija a činili su ga:

Vesna Uzelac Varićak, Cecilija Miler, Anđelka Dulić, Josipa Križanović, Elvira Kiralj, Rudolf Sedlar, Verica Čupić Jošić, Nedeljko Šušnjica, Stana Libić, Branka Panić, Žarko Đukić, Predrag Vujinović, Miodrag Ivanović-Mikica, Jene Višinka, Marija Turkalj, Stipan Kovač, Milorad Rađenović, Veroljub Pavić, Antun Krulić.

Prvi put sudionici Nazorove slikarske kolonije bili su Rudolf Sedlar, član HKC-a „Bunjevačko kolo“ iz Subotice, Nedeljko Šušnjica iz Bačke Palanke i Antun Krulić iz Koluta. »Već sam kao sudionik likovnih kolonija dolazio u Sombor, jer sam sudjelovao na kolonijama koje organizira župnik Josip Pekanović, a ovo mi je prvi puta da sam na Nazorovoj koloniji. Najrađe slikam portrete, ali sam za ovu koloniju odabrao jedan pejzaž. Slikar sam Jadrana, volim slikati more, stijene, polja lavande, maslinjake«, kaže Sedlar koji ima više od 40 godina slikarskog staža.

Iz Bačke Palanke prvi puta na Nazorovu koloniju došao je i Nedeljko Šušnjica. »Rado se odazivam pozivima. Kolonije su prilika ne samo za susrete i druženja, već i prilika da mi slikari amateri ponešto „ukrademo“ od akademskih slikara«, kaže Šušnjica.

Kako je izbor motiva bio u potpunosti prepušten samim stvaraocima, većina se tokom jednodnevnog trajanja manifestacije opredelila za koncept slike koji odražava sva svojstva njihovog likovnog rukopisa po kojemu su prepoznatljivi na likovnoj sceni u svojem okruženju. Česta tema je pejzaž, ali

nekoliko se sudionika opredijelilo i za motive iz somborskog gradskog miljea, što je bila i želja organizatora. Nije izostalo ni apstrakcija. O vrijednosti svake kolonije najuvjerljivije svedoči umjetnički domet slika nastalih tokom njenog trajanja. U tom pogledu, 17. Colorit pokazao se umjetničkim susretom i zaslužio je pozornost kako samih likovnih umetnika, tako i ljubitelja slikarstva.

Slikari su ostvarili snažan umjetnički izraz zavidnog nivoa. I opet je umetnost ljubav, a slikarima veliko hvala. Koloniju su prpratili Zlata Vasiljević, Alojzije Firanj i Vladimir Omorac, koji su napravili lijepe fotografije i izvrsne reportaže koje možete vidjeti i na našim mrežnim stranicama.

I ove godine Stipan Kovač napravio je "sliku više" kojom Društvo daruje aktivne članove. Ove godine sliku je zaslužila Zlata Vasiljević.

Susret je završen improviziranom prezentacijom dvadesetak djela nastalih u jednom danu a sve je popraćeno riječima zahvalnosti organizatora u ime HKUD-a „Vladimir Nazor“ Janoša Raduke koji je i pročelnika likovne sekcije.

Za dobar ukus paprikaša brinuo je Mišo Mračina, a o kuhinji su vodile računa Ema Mračina, Kata Kovač i naša budućnost Marko Kiršner. Na kraju sve su zasladili naši stalni sponzori Ankica i Gojko Zeljko. Svim sudionicima u ime Društva, najsrdačnije se zahvaljujem.

Janoš Raduka

OPĆINSKA SMOTRA FOLKLORA

14. 5. 2017. godine održana je Općinska smotra folklor na kojoj su sudjelovali i članovi folklorne sekcije HKUD-a „Vladimir Nazor“ iz Sombora.

Na smotri, koja je održana u Bačkom Monoštoru, Nazorovci su izveli izvorni običaj „Bunjevačko - šokački svatovi, dolazak po mladu“ u koreografiji Šime Beretića. Svojom su izvedbom ostavili odličan dojam i dobili pozitivne komentare za kvalitetnu igru, lijepu nošnju i scenski nastup a plasirali su se i na Zonsku smotru.

Bojana Jozić

ZONSKA SMOTRA

14. 5. 2017. godine održana je Općinska smotra folkloru na kojoj su sudjelovali i članovi folklorne sekcije HKUD-a „Vladimir Nazor“ iz Sombora.

Na smotri, koja je održana u Bačkom Monoštoru, Nazorovci su izveli izvorni običaj „Bunjevačko - šokački svatovi, dolazak po mladu“ u koreografiji Šime Beretića. Svojom su izvedbom ostavili odličan dojam i dobili pozitivne komentare za kvalitetnu igru, lijepu nošnju i scenski nastup a plasirali su se i na Zonsku smotru.

Bojana Jozić

GOSTOVANJE U PETRIJEVCIMA

3. 6. 2017. godine održana je folklorna večer u Petrijevcima na kojoj su sudjelovali i članovi HKUD-a „Vladimir Nazor“.

Po pozivu KUD-a „Neven“ iz Petrijevaca (R. Hrvatska), na folklornoj večeri Društvo se predstavilo sletom bunjevačkih igara te igrama iz Posavine i Banata. Uz folklornu sekciju predstavila se i pjevačka sekcija s dvije pjesme iz svojeg repertoara. Uz pjevačku sekciju predstavili su se i mladi tamburaši Društva. Uz domaćine na ovoj večeri folkloru sudjelovalo je i Kulturno umjetničko društvo „Josipovac“ iz Josipovca. Nakon završenog programa uslijedila je zajednička večera i druženje koje je trajalo do kasno u noć.

Ostavljeni su pozitivni dojmovi i ostvareni novi kontakti i prijateljstva uz nadu o ponovnom susretu.

Bojana Jozić

NASTUP U BOCANJEVCIMA

18. 6. 2017. godine HKUD „Vladimir Nazor“, Na poziv KUD-a „Šokadija“, posjetio je i nastupao u etno selu Bocanjevci, u blizini Belišća (R. Hrvatska).

Društvo je nastupilo na 11. smotri folkloru „Bocanjevci alaj ste milina“. Na smotri su osim HKUD-a „Vladimir Nazor“ sudjelovali i domaćini, HKUD „Valpovo 1095“ iz Valpova, KUD „Posavina“ iz Budaševa, KUD „Tamburica“ iz Velimirovaca, KUD „Ante Evetović Miroљub“ iz Veliškovaca, „Etno Šokadija“ iz Osijeka i MPD „Bocanjevački pajdaši“ iz Bocanjevaca. Folklorna sekcija

HKUD-a „Vladimir Nazor“ predstavila se svojom dobro poznatom koreografijom „Bunjevačke igre“ kojom su, kao i uvijek, pobrali brojne simpatije gledatelja i nagrađeni su velikim pljeskom. Nakon programa uslijedilo je druženje svih sudionika, a za dobro raspoloženje se pobrinuo tamburaški sastav „Fijaker“.

Po završetku večeri Nazorovci su se zahvalili KUD-u „Šokadija“ na srdačnom gostoprimstvu uz dogovor o ponovnom susretu.

Bojana Jozić

PJEVAČI I TAMBURAŠI U ČONOPLJI

Nakon kraće stanke, članovi pjevačke i tamburaške sekcije imali su zajednički nastup u organizaciji KC-a „Laza Kostić“ iz Sombora.

Koncert pjevačkih grupa naše općine pod nazivom „Proljetna glazbena svečanost“ održan je 22. travnja 2017. godine u Čonoplji. Plan je organizatora bio koncert održati

na otvorenoj pozornici na čonopljskom jezeru ali se od toga odustalo u posljednjem trenutku zbog moguće kiše te se koncert održao u čonopljskom Domu kulture. Programom je bilo predviđeno da se svaki sudionik predstavi s dvije pjesme. Osim naših pjevača i tamburaša publici su se predstavile pjevačke grupe iz Čonoplje, Kljajićeva, Sombora, Bačkog Monoštor i Stanišića.

Iako su kao grupa naši tamburaši bili najmlađi sudionici koncerta, svojim nastupom s pjevačima izmamili su spontani pljesak publike. Svirali su samouvjereno, složno i sigurno. Suradnja ove dvije sekcije je vrlo uspješna i za očekivati je da će njihovi zajednički nastupi biti sve češći.

Vesna Čuvardić

DRAMSKA VEČER

Subota, 13. svibnja 2017. godine bila je prava poslastica za ljubitelje dramskih predstava. U Nazoru su prikazane dvije predstave. Gostovalo je kazalište Talija iz Županje s predstavom „Anela Romkinja“ Branka Puheka koja je rađena prema istinitom događaju. Prije ove predstave, publika je imala prilike vidjeti i predstavu naše dramske sekcije „Žensko pitanje“ Fadila Hadžića u režiji Ljiljane Tomić Markovinović.

Šima Raič

DRAMCI U ČOKI

Na poziv Kulturno Obrazovnog Centra „Čoka“ na 16. ljetni susret amaterskih pozorišta „CH-ART“ u Čoki. 15. lipnja gostovali smo s predstavom „Audicija“ Matije Poljakovića u režiji Ljiljane Tomić Markovinović. Domaćini su nam priredili ugodno gostoprimstvo, publika je dobro primila predstavu i nakon predstave uz večeru bilo je ugodno druženje.

Šima Raič

„ŽENSKO PITANJE“ NASMIJALO PUBLIKU U VITEZU

U lipnju, 23. i 24. gostovali smo na ovogodišnjim Danima hrvatskog kazališta u BiH koje se organizira drugi put po redu. Bili smo dijelom revijalne smotre amaterskih kazališnih skupina. Organizator smotre je Udruga mladih „Enter“. Nastupali smo s predstavom „Žensko pitanje“, u izvedbi Hrvatskog kulturno umjetničkog društva „Vladimir Nazor“ iz Sombora i nastupili smo treći po redu.

Vrlo dobra i nadahnuta izvedba kazalištaraca iz Sombora nasmijala je do suza publiku u Vitezu, što je ova nagradila pljeskom. U predstavi igraju Larisa Bogdanov, Milana Rajšić, Miloš Štrangarić, Jolika Raič i Suzana Ivanković. a režiju potpisuje Ljiljana Tomić Markovinović.

Vrijedi istaknuti kako su za vrijeme boravka u Vitezu u ime HKUD-a „Vladimir Nazor“ Sombor i Udruge mladih „Enter“ Vitez sporazum o suradnji potpisali predsjednici ovih organizacija Mata Matarić i Ivan Sajević. U sporazumu se izmeđuostalog navodi kako će obje organizacije zajedno promovirati kulturu, tradiciju, štiti kulturno naslijeđe i jezik, organizirati i zajedničke manifestacije, raditi na zajedničkim projektima prekogranične suradnje.

Zahvaljujemo na toplom i srdačnom dočeku te ugodnom boravku u Vitezu.

Šima Raič

LIRA NAIVA 2017. GODINE

U organizaciji Katoličkog instituta za kulturu, povjest i duhovnost Ivan Antunović i Hrvatske čitaonice, održana je u subotu 27. svibnja, petnaesta po redu, Lira naiva 2017. godine u Gradištu (Republika Hrvatska), prvi puta izvan Srbije (Vojvodine), a na poziv domaćeg pjesnika Ivica Mijatovića – Ice.

Sudionici susreta stigli su u Gradište oko 12 sati i krenuli u obilazak mjesta među kojima je bila vrlo lijepo uređena kalvarija s kapelicom u kojoj je jedan od najstarijih očuvanih kipova Crne Gospe u Hrvatskoj. Otamo se pruža i lijep pogled na Gradište a u blizini je smještena i meteorološka stanica s radarom.

SMIRAJ

*Poslidnja ruža u jesenjoj rosi
Umiva lice, za san se sprema.
Lišće bagrema zasipa staze
Na kojoj više koraka nema.
Utihla pisma, nema cvrkuta
Magla u halju sakrila pute.
Hladne i blatne noći i dane
Upija samo minulo vreme
I stare kosti, što bol ovaj čute
Čekajuć' smiraj i sat da stane.*

Katarina Firanj

Posjet izuzetno lijepo uređenoj župnoj Crkvi sv. Franje Asiškog bio je poseban ugođaj u kojoj je župnik Alojzije Asić srdačno dočekaio goste te službeno i privatno ih zadržao oko sat vremena. Vrlo važan dio posjeta bilo je i gostoprimstvo u Snašnim kućarima gdje su se sudionici upoznali s tradicijskom baštinom Šokaca koju nude turistima željnim seoskog ambijenta.

Nakon ručka, u općinskoj vijećnici počeo je glavni dio programa kojeg je vodila predsjednica Hrvatske čitaonice Bernadica Ivanković. Svim sudionicima podijeljene su knjige pod nazivom Riječi za nebo koje je uredila prof. Katarina Čeliković a pjesme izabrala subotička pjesnikinja Željka Zelić. Nakon toga zaočele su pripreme za svečanost na kojoj će svaki pjesnik pročitati jednu svoju pjesmu.

Ova, petnaesta po redu, Lira naiva predstavljena je i knjigom u kojoj je tiskano 77 pjesama od 60 autora od kojih je na manifestaciji bilo oko 40 pjesnika koji su čitali svoje radove. Dob prisutnih autora bila je od petnaestak do osamdesetak godina a toliki se raspon ogledao i u tematukama pjesama.

Večernji program nije mogao proći bez dobrih tamburaša.

Među prisutnima bio je i načelnik općine Gradište Srećko Papac, koji se obratio sudionicima i izrazio radost što stoji iza ovakvog događaja koji spaja pjesnike i briše granice.

Organizatori su osim ovogodišnje knjige izabranih stihova poklonili i slike u tehnic

slame a za uzvrat su dobili autentični suvenir Gradišta – ukrasne šarene tikvice.

Dogovoreno je da, Lira naiva 2018. godine bude u Maloj Bosni pokraj Subotice, na poziv Branka Ivkovića.

Antun Kovač

VAJARSKA RADIONICA

U srijedu, 21. lipnja, 2017. godine, počela je s radom vajarstva radionica. Polaznici radionice su se upoznali s tehnikama i osnovama rada s glinom te su uz stručnu pomoć mastera vajarstva, Adriane Mračine i Borka Markovinovića, nastali i prvi radovi. Pozivamo sve zainteresirane da se uključe u rad ove kreativne radionice. Prijavite se dolaskom u prostorije našega Društva srijedom u 18 sati ili se javite pročelnici sekcije za rukotvorine Ani Ilić Panjković na tel. 063-87-161-37.

*HKUD Vladimir Nazor
Uprava Društva*

UČIMO HRVATSKI - UPOZNAJEMO HRVATSKU

PROGRAM ZA MLADE

U pitanju je slobodna/izborna nastava koja se jedanput tjedno odvija u prostorijama HKUD-a s programom koji uključuje puno divnih aktivnosti i zabave, a često i zanimljiva studijska putovanja u Republiku Hrvatsku. Učenicima najvažnije od svega jest - nema domaće zadaće, nema loših ocjena! Programu može pristupiti tko god želi a nacrt koji svake godine prilagođavamo posebnim datumima i aktivnostima izgleda ovako:

- upoznavanje s baštinom svojeg kraja i upoznavanje s baštinom različitih dijelova Hrvatske
- upoznavanje s glavnim elementima hrvatske kulture i povijesti
- pisanje literarnih sastava i pjesama i sudjelovanje na različitim natjecanjima u Hrvatskoj

- osmišljavanje priredbe s različitim glazbenim i pjesničkim elementima
- gledanje hrvatskih filmova za djecu
- organiziranje gostovanja pisaca iz Hrvatske
- organiziranje ekskurzija
- uključivanje i povezivanje djece u različite online aktivnosti koje se tiču pisanja, izražavanja, istraživanja itd. i cijeli niz drugih aktivnosti ovisno o uzrastu djece.

S programom počinjemo početkom školske 2017. / 2018. godine, a sve zainteresirane molimo da se jave u HKUD kako bi dobili informacije o datumu početka.

***HKUD Vladimir Nazor
Uprava Društva***

PJEVAČI NA FESTIVALU MARIJANSKOG PUČKOG PJEVANJA

U crkvi Sv. Petra i Pavla u Bačkom Monoštoru, 8. 7. 2017. god. održan je XII. festival Marijanskog pučkog pjevanja. Ovaj sada već tradicionalni festival otvorili su domaćini MPS "Bodroški Bečari" a zatim su slijedile pjevačke skupine: ŽPS „Inoče“ iz Tenja, KUD „Dragutin Domjanić“ iz Adamovca, KUD „Vesela Šokadija“ iz Gundinaca, ŽPS „Zvizde“ iz Zagreba, KUD „Strmec“ iz Strmeča, pjevačka skupina HKUD „Vladimir Nazor“ iz Sombora i ŽPS „Kraljice Bodroga“ iz Bačkog Monoštora.

Kao što sugerira i sam naziv festivala sve su pjesme bile Marijanske tematike i izvođene su a capella. Ugođaj je bio tim veći što su svi izvođači bili u izvornim nošnjama svojega kraja.

Na kraju festivala sve pjevačke skupine su zajedno otpjevale „Čuj nas Majko, nado naša“. Nakon programa, domaćin festivala, HKUD „Bodrog“ u svojim prostorijama je za uzvanike i goste priredio večeru i zabavu koja će se po općem raspoloženju dugo pamtili.

Vesna Čuvarđić

ŠOKCI I BAŠTINA

Zajednička manifestacija vojvođanskih udruga Hrvata Šokaca, Šokci i baština, ove je godine održana u Somboru a domaćin udrugama, od Berega do Bača, bila je Udruga građana Urbani Šokci iz Sombora. Ova se manifestacija održava od 2008. godine i to tako da je svake

godine domaćin druga šokačka udruga. Hrvatsko nacionalno vijeće proglasilo je ovu manifestaciju od posebnog značaja za Hrvate u Srbiji.

„Dobro došli među Šokce radne i prgave, ali i vesele i gostoljubive, koji su u Sombor

počeli doseljavati još prije Drugog svjetskog rata. Tako je 50-tih godina prošlog stoljeća jedan dio Sombora, u mjesnoj zajednici Gornja varoš, nosio ime Šokački kraj. Prepoznati po svojoj melodičnoj ikavici, tradicionalnom ruhu, počeli su se prilagođavati novom načinu života, tako da danas imamo Šokce građane koji su se utopili u multinacionalnu sredinu grada i veoma ih je teško prepoznati..." ovim je riječima pozdravila goste Marija Šeremešić predsjednica UG Urbani Šokci.

Manifestaciju Šokci i baština otvorila je konzulica prvog reda Generalnog Konzulata Republike Hrvatske u Subotici Evica Milanović.

„Ova manifestacija posebno je važna zbog svojega cilja, a to je predstavljanje i očuvanje kulturnog stvaralaštva i međusobne suradnje na ovim prostorima. Za sve vaše potrebe u kojima vam možemo pomoći možete se obratiti Generalnom konzulatu u Subotici.“

„Hrvatska zajednica je živa zajednica i na području kulture djeluje četrdesetak udruga a godišnje priredimo oko 400 manifestacija raznih vrsta, dosega i s raznim sadržajima. Jednom godišnje na zajedničkoj manifestaciji prikazujemo i dostignuća hrvatskih šokačkih udruga iz Bačke. Ovom manifestacijom hoćemo poručiti svima da nas ima, da smo zajedno, da smo ovdje i da želimo biti ravnopravni i u dostojanstvu jednaki građani..." rekao je zastupnik u Skupštini Srbije i v.d. ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata Tomislav Žigmanov.

Dožupan Osječko-baranjske županije Goran Ivanović Lac najavio je da će Osječko-baranjska županija pomagati ovu manifestaciju.

Podsjećanje na davna vremena naših starih donijelo je na pozornicu stare običaje i pjesme koje su se pjevale od Berega do Bača. Svaka udruga je odabrala ono što na najbolji način predstavlja zajednicu iz koje dolazi. Berešci su prikazali običaj „Košuljare“ dio nekadašnjih bereških svatova. Bećarcima su nas uveseljavale Kraljice Bodroga iz Monoštora. Šokadija iz Sonte je za ovu prigodu odabrala „Berbanske običaje“ stare stotinjak godina. Šaljivi prikaz sahrane priredili su članovi udruge Matoš iz Plavne. Tragovi Šokaca iz Plavne dočarali su susret žena na sokaku radi plečki (ogovaranja).

Osim šokačkih udruga iz Podunavlja predstavio se i tamburaški sastav profesora Đure Parčetića, članovi literarne sekcije HKUD-a Vladimir Nazor iz Sombora, recitatori UG Urbani Šokci i gosti iz Novog Sada ŽPS HKPUD-a Stanislav Preprek.

Priredoio Alojzije Firanj

AMBASADORI ZAŠTIĆENOG PODRUČJA

Bačko Podunavlje upisano je u Svjetsku listu rezervata biosfere na 29. sjednici Međunarodnog koordinacijskog vijeća

UNESCO-vog programa Čovjek i biosfera održanoj 14. lipnja u Parizu.

„Ovim priznanjem rezervat biosfere Bačko Podunavlje pridružio se svjetskoj mreži koju čine ukupno 669 rezervata biosfere priznatih od UNESCO-a, osmišljeni s ciljem očuvanja prirodnog bogatstva od izuzetnog značaja, dok u isto vrijeme promoviraju održivi razvoj lokalnih zajednica na tim područjima“ ocijenila je direktorica WWF programa u Srbiji Dušanka Dimović.

„Ono što je najvažnije je da su stručne organizacije i nevladine udruge ovo objeručke

prihvatile, na čelu sa Svjetskim fondom za prirodu (WWF-om)“ rekao je biolog Marko Tucakov, iz Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode, koji je ujedno i autor cijele nominacije za priznavanje rezervata biosfere.

Shvatili su to i u Osnovnoj školi 22. oktobar u Monoštoru i spretno iskoristili kako bi postali ambasadori ovog zaštićenog područja. To im je omogućio Svjetski fond za prirodu (WWF), koji je prošle godine pozvao škole da budu dio programa WWF-ove Akademije za prirodu.

„Naša škola dobila je važnu zadaću: postati ambasadorom zaštićenog područja Specijalnog rezervata prirode Gornje Podunavlje.

To je prvi put da se ovakav projekat provodi u Srbiji. Cilj je razvoj ekološke svijesti, kako bi se učenici potaknuli da o prirodi i njenoj zaštiti brinu i kada nisu u školi. Na terenu naši učenici bavili su se raznim aktivnostima. Jedna od njih je i praćenje putanje pojedinih divljih životinja. Koristili su takozvane navigatore koje smo stavljali životinjama kako bismo pratili trase kojima se kreću. Na taj način doznali smo da jedan jelen uvijek ima određenu rutu. Ako odstupa od te svoje putanje znači da se nešto dogodilo na toj trasi“, pojašnjava profesor biologije i kemije Igor Repar.

Privedio Alojzije Firanj

BEREŠCI GOSTOVALI U ZAGREBU

Članovi HKPD-a Silvije Strahimir Kranjčević iz Berega u subotu, 17. lipnja, gostovali su po drugi put u Zagrebu, na 10. smotri folkloru Popevaju lepo tak... Prikazali su običaj košuljare, a domaćin im je bio zagrebački KUD Valentinovo.

Pored Berežaca i domaćina nastupali su: KUD Brest iz Brestača, KUD Đerdan iz Miljeva, KUD Josipovac iz Josipovca, KUD

Kašina iz Kašine, KUD Moslovčanka Donja Gračanica, KUD Petrinjica iz Petrinje, KUD Resnik iz Zagreba, KUD Rešetari iz Rešetara, KUD Zasadbrag iz Zagreba, Mješoviti zbor Milka Trnina iz Vezišća te KUD iz Bosanske Krupe. Običaj košuljare Berešci su dobro obradili tako da su sa njim do sada imali više uspješnih nastupa a i na smotri su dobro prošli.

Marin Katačić

“KILOMETAR DUNAVA” PROTEKAO KROZ SOMBOR

U subotu 1. srpnja, 2017. u Hrvatskom Domu održana je izložba na kojoj je bila izložena samo jedna slika. Somborcima je predstavljena najduža slika na svijetu duga 1 km. Djelo je to slikarice Ane Tudor koja je oslikala cijeli Dunav od izvora do ušća sa svim pratećim gradovima, biljnim i životinjskim svijetom karakterističnim za predio kroz koji ova rijeka prolazi. Pažnju naših sugrađana privuklo je već samo postavljanje slike koja je zbog neobičnih dimenzija postavljena na fasadu zgrade Doma. Tradicija likovnog stvaralaštva u našem Društvu je duga ali će ova izložba ostati zapamćena po tome da je KILOMETAR DUNAVA protekao i kroz Hrvatski Dom. Slikarica Ana Tudor, rođena Sončanka više od 50 godina živi i radi na Hvaru. Slikanjem se bavi dugi niz godina a najveći izazov je bez sumnje Guinnessovih

rekorda dostojna slika „Kilometar Dunava“. Ovaj projekat prepoznala je i međunarodna fondacija „Association for wildlife protection“ sa sjedištem u Njemačkoj te materijalno pomogla ostvarenje ove na svijetu jedinstvene slike.

Privedio Alojzije Firanj

NOVI START

Čitaoče, priznaj, makar u sebi, da te je naslov prevario i zainteresirao iako je u dijelu Miroljuba koji govori o duhovnosti. Zato te molim ne preskoči me, ostani, budi samnom do kraja teksta gdje vodim vlastitu polemiku „Zašto mladi slabo posjećuju nedjeljnu misu?“

Neprestano tražim odgovor u sebi. Čuj, dragi čitaoče, i ja sam ta koja je išla prvo na misu zato što mora i zato što tako treba. I ja sam prošla fazu izlazaka kada sam mislila da je sreća samo u večernjem izlasku u najposjećeniji lokal i smisao svega biti što bolje odjeven, našminkan i privlačan. Živjela sam tad dvostruki život. Bio je to život večernje princeze, koja nedjeljnim jutrom postaje skrušeni vjernik kome se na misi spava i gleda na sat kada će kraj, kako bi što prije stigla doma i ponovno spavala. Ali nisam ostavila Crkvu. I tada, dok sam bila na pogrešnom putu, vraćala bih se da se na ispovjedi pomirim s Bogom. Zašto se bojati ispovjedi? Sve se odvija pod prisutnošću Duha Svetoga. Svećenik tada nije taj kojega mi poznamo pa nas je sram zbog grijeha. On je samo pomirbena veza između Boga i tebe. Bog te voli i želi te blizu sebe. Vremenom sam shvatila da je jedan od velikih grijeha ne posjećivati nedjeljnu Misu. Od tada idem i u trenucima kad bih najradije ostala doma u pidžami sa svojom obitelji.

Muža sam upoznala u Crkvi.

Kada mi je prvo dijete bilo malo, najljepši prizor bio je vidjeti kako mirno spava. Tada sam shvatila, ja mogu činiti sve za nju, ali njeno srce kuca ne zato što sam ja dobra majka, već zato što tako Bog želi. Sve lijepe stvari koje imamo, svi uspjesi u poslu, školi, svi darovi koje posedujemo djelo su Božje providnosti. Shvatimo to i zahvalimo. On je odredio dan posvećenijemu. Ako on kaže stop, može se sve preokrenuti. Mladi zar ćemo dopustiti da Crkve budu prazne? Zašto mislimo da na misu idu samo promatrači? Zašto mislimo da treba biti savršeno odjeven kako svijet ne bi pričao? Zašto nam je draži film od susreta s drugim ljudima i Isusom koji nas željno iščekuje. Danas je vrijeme jurnjave, nitko nema vremena. Ima li što ljepše nego poslije mise porazgovarati s dragim ljudima?

Mladi bračni parovi, zašto vodite djecu u Crkvu samo na veće blagdane? Naravno da ćete biti nervozni kada su nemirni u Crkvi. Vodite ih svake nedjelje i naučit će biti mirni. Dajte im priliku da i oni budu kršćani. Vjeruj ti koji čitaš!

I ja sam doživjela izjavu od kćeri „Dosadno mi je, ne želim ići“. Rekla sam joj da ne mora, no da mi svakako idemo. Pojasnila da sve što ima u životu Bog joj je dao i da nedjeljom on zaslužuje tih sat vremena da mu se zahvalimo. Nakon toga još ni jednom nije ostala doma. Doživjela sam ubrzo poslije toga da mi kaže da voli misu i da jedva čeka da ide. A nikakvo specijalno čudo se nije dogodilo. To ja dar Boga oca svemogućega. Vjera jest dar od Boga, ali ako srce zatvorimo, misleći da smo mi sposobni držati sve pod kontrolom, od toga dara nema ništa. Krenimo ponovno, mi mladi, na kojima svijet ostaje. Zauzmimo se za taj novi start. Očuvajmo Crkvu, napunimo je. Šaljimo djecu na vjeronauk da se uče istini koja spasava. Neka nauče obratiti se onome koji ih je stvorio kad naiđu na prepreke u životu. Lijepo je imati divnu obitelj, podršku roditelja, kuću punu ljubavi. A što kad toga nema? Kad okolnosti nisu takve? Gdje će dijete naći spas? U crkvi! Ili ćemo ga pustiti da luta i samo nađe utjehu u alkoholu, drogi i tko zna čemu.

Dragi moj, ako si došao do kraja ovog teksta, molim te za novi start. Shvati, pišem ti ja, obična majka, krhka i slaba, nesavršena u svemu, sa svim svojim grijesima koje činim. Ona koja sama misli da nije dostojna tolike ljubavi Božje, ali koja uporno ide u Crkvu i „dosađuje“ tom istom Bogu da joj pomogne u svemu.

Najčešći komentar koji čujem jest „Što ću u Crkvi, tamo ide i ovaj i onaj, a vidi ih kakvi su?!“ Crkva nije samo za savršene već i za nesavršene, zasve. Nemaš ti ništa studim životom. Tvoja briga je tvoj život i samo tvoj. Ne ideš u Crkvu zbog okoline, već zbog sebe. Poslušaj me, prelomi u sebi sve predrasude i kreni. Napunimo nedjeljnu misu velikom i malom djecom. Neka bude Crkva puna ljubavi. Bog je ljubav. Sve će ti tada krenuti na bolje, ako dopustiš Bogu da dođe u tvoj život. Odgovori bar nekad na moj poziv. Sjeti se, možda misliš da sam ja lošija od tebe, i u pravu si, ali to je moja briga. Ne gledaj u mene, u susjeda, u nekog tko ti smeta. Digni pogled malo više. Gledaj u Spasitelja i priredi mu radost, kreni na nedjeljnu misu, baš takav kakav jesi. Ako tebi djeluje nevažno, ne lišavaj dijete ljubavi Božje, za to si se zavjetovao na krštenju, da ćeš ga odgajati u vjeri. Zato hajdemo zajedno na nedjeljnu Misu!

Nataša M. Firanj

MEDICINSKE ZANIMLJIVOSTI

pripremila dr. Marija Mandić rođena Matarić

Jeste li znali da:

1. ČOVJEK IMA ČAK 6 KRAJNIKA

Krajnici (mandule, tonzile) limfni su čvorovi smješteni u stražnjem dijelu usne duplje tj. u ustima i ždrijelu. Uloga im je zaštita gornjeg dijela dišnog sustava od infekcija. Te male ružičaste nakupine tkiva zacrvene se i otiču ako su inficirane, i na njima nastaju sive ili žućkaste mrlje. Razlikujemo četiri skupine krajnika:

- par nepčanih tonzila- (krajnici koje obično vidimo kada se upale i koji se operiraju kod djece)
- ždrijelna tonzila - još se naziva i "treći krajnik" i adenoidi, tj. adenoidne vegetacije
- jezična tonzila - nalazi se na korijenu jezika
- tubarne tonzile - nalaze se blizu ulaska u srednje uho, često znaju praviti problem kod upale uha kod dece

Veličina tonzila se povećava do puberteta, nakon čega postupno atrofiraju.

2. JEDNA VEĆA KUGLA SLADOLEDA IMA I DO 300 KALORIJA

100 grama sladoleda (što bi bio ekvivalent dvjema manjim ili jednoj većoj kugli) ima između 200 i 300 kcal ovisno od toga je li sladoled od vanilije ili čokolade. Također, ukoliko govorimo o kalorijskoj vrijednosti sladoleda moramo obratiti pažnju na činjenicu da se uz kuglu sladoleda obično uzima i kornet koji sam po sebi ima još dodatnu kalorijsku vrijednost. U 100 grama sladoleda (bez korneta) ima 3-4 grama proteina, 20-25 grama ugljikohidrata, 20 do 23 grama šećera i oko 15 grama masti.

Za sagorijevanje ovoliko kalorija potreban je jedan dobar „vojnički“ trening od 30 minuta.

3. OČI IMAJU SVOJ TLAK

U unutarnjosti očne duplje u normalnim okolnostima uvijek se stvara određena količina očne vodice koja kroz drenažni kanal na prednjem dijelu oka dotiče u potrebnoj količini. Na ovaj način

u očnoj jabučici se održava ravnoteža stvorene vodice i one koja je otekla te tako oko održava svoj "očni tlak". Glaukom nastaje ukoliko se poremeti ova ravnoteža uslijed različitih stanja te očni pritisak naraste iznad granice normale. Glaukom (od grč. glaukos = zelen, zbog sivo-zelenog odsjaja sočiva u zahvaćenom oku) vodi k oštećenju očnog živca i sljepilu. Ova bolest je vodeći uzrok sljepila kod ljudi iznad 40-e godine života i razvija se kada je stvaranje očne vodice povećano ili je njeno oticanje otežano.

4. ZA IZDISANJE NE TROŠIMO ENERGIJU ALI ZA UDISANJE DA

Ciklus disanja je nesvjestan proces koji se neprekidno ponavlja. Aktivna faza disanja je udisanje. Ono je uzrokovano širenjem zida grudnog koša i spuštanjem ošita (dijafragme). Udah povećava zapreminu pluća i u njima stvara područje niskog tlaka. Budući da je veći tlak izvana, zrak prodire u pluća. U pasivnoj fazi disanja - izdisanje, ošit se podiže, a zid grudnog koša se sužava, što dovodi do povećanja tlaka unutar pluća. Nakon što se otvori glotis, tlak unutar pluća izbacuje zrak.

5. KRATKO - dokazano je da je, kad osoba sjedi na svom stalnom mjestu za obrok, veće lučenje želučane kiseline i probavnih enzima nego kada sjedi na nekom drugom mjestu.

DUŽIJANCA

Dužijanca je žetvena svečanost bunjevačkih Hrvata. To je u biti svetkovina završetka žetve i Dužijancom zahvaljujemo Bogu što nam je osigurao kruh za iduću godinu. Danas je to i kulturni projekt a to znači da se organiziraju različite manifestacije koje u spomen različitih dijelova žetve (npr. natjecanje risara itd.) Svako mjesto u Vojvodini u kojemu žive bunjevački Hrvati ima svoju proslavu Dužijance a u nekim se mjestima ona naziva Dužionica.

Na slici ispod vidite otkrivanje spomenika risaru. Spomenik je otkriven 2011. godine a nalazi se blizu Gradske kuće u Subotici.

DRVO ŽIVOTA

*Šušte grane masline, trepere zvijezde malene,
šute morske dubine.*

*U daljini jeca žica glazbala, čiji zvuci dopiru
do nebeskih visina, jer slute patnju i krv.
Bože kako je lijepo u obrisima noći ugledati sjaj
tvojega oka, sa križa što šalje svjetlost nade.*

*Kako je lijepo u lahoru jutra, čuti tvoj šapat utjehe.
Kako je lijepo spoznati da si sa nama,
da si na križu smrti darovao križ života i spasenja.*

*Predivno je osjetiti Tvoju ruku na ramenu,
u postelji bolesnoj zadobiti milosrđe izraz najveće moći,
i da ćeš opet u slavi sa četom anđela doći.*

*Bože ukrasi me svojim lijepotom da budem dostojna
obratiti se Tebi, u tvoje rane svratiti, i biti dio njih.*

*Kao sjena nestajem, pred tvojim raspekom se predajem.
Ukroti huku moje sebičnosti, porazi je, okruni me
dobrotom da se hvalim bogatstvom što zgrnuh,
bogatstvom za nebo.*

*Milostivo me primi poput gore Sionske,
što nekoć Tebe zagrlji.*

Ako si vjetar, donesi šapat sa tvojih usana.

Ako si milost, daj mi snagu u svim kušnjama.

Ako si ptica, budi mi zaklon svojim krilima.

*Ako si zanosna pjesma, daj da moja radost bude
draga Tebi, i sa Križa Smrti, i Križa Života
nježno privuci me k sebi.*

Marica Mikrut

BEĆARCI

*Mila majko kupi mi fancagu,
da obrijem onu moju ragu.*

*Svi bećari oterali žene,
Moja dama oterala mene.*

*Kad ja stanem u dudovo granje,
Tad ja znadem šta je milovanje.*

*Srce moje puno si mi rana,
Kad garavi kraj mene ne spava.*

*Bila svila a bila i čipka,
Moj me dika samo malo pipka.*

*Mila dika mila je u svemu,
A nemila nije ni u čemu.*

VICEVI

POLITIKA

Dolazi političar kući i obasipa suprugu poljupcima.

- Sve je gotovo, izabran sam!
- Stvarno?! Ne lažeš?
- Ne, sad više nema potrebe!

OGLAS

**Tražim ženu: da je malo prešla,
da nije registrovana (kod matičara).
Može biti i malo udarena.**

KEMIJA

**Profesor kemije objašnjava studentima:
- Plin u ovoj boci je smrtonosan. U slučaju da se
on oslobodi, kakve biste korake preduzeli?
- Dugačke! Vrlo dugačke!**

KRAĐA

**Sudija pita okrivljenog kojeg su uhvatili na
djelu kako krađe:
- Jeste li oženjeni?
- Ne, nisam i nikada neću biti!
- Toliko pametan čovjek, a krađe!**

BOLNIČKA HRANA

**U bolnici za vrijeme doručka:
- Ovaj čaj je grozan! - kaže pacijent.
- To nije čaj, to je kava! - kaže drugi.
- Hajde, tko hoće još juhe? - pita bolničarka.**

Pijetao

**- Zašto pijetao kukuriče ujutro?
- Zato što poslije ne može doći do riječi.**

ANEGDOTE

UKRALI MU BUĐELAR

U ono vrime dok se žito vršilo u džakove, ljudi su išli pomagati jedno drugome u vršidbi. Žito se počelo pridavati na silos a tamo je uvijek bila velika gužva, nekad se čekalo i po nekoliko sati. Đeno je nosio punu prikolicu žita a za istovar ih je bilo petorica. Stipu su svrbili zubi, dugo je čekati, vrime sporo prolazi, sunce upeklo pa stalno zove u bircuz koji je bio dosta daleko. Na kraju ih je ubedio da odu na pivo. Oni mladi obešenjaci dogovore se da popiju i izgube se, znali su da Stipo nema novaca. Kada su ušli Stipo oma naruči pet piva i počme veselo divanit, oni nešto kiselo niko ne naručuje drugo te on poruči ponovo, i tako divan teče kad se on malo zano a drugari jedan po jedan u WC pa se ne vraćaju. Brzo je Stipo ukapiro da nešto nije kako treba, ali bilo je kasno osto je sam. Tada on pozva gazdu:

„Imate li telefon? Neko mi je ukrao buđelar, zovite oma miliciju da uvatimo lopova!“

PRIRUČNI ALAT

Karla je bio mlad momak. Nije bio naročito lip ali je bio zabavan te ga je Ana, dosta mlađa, oma zavolila. Čim su se prvi put upoznali on je rekao: „Ti ćeš biti moja žena.“ Za nju je to bio doživljaj koji je cili život pamtila.

Karla je imao bicikli pa su išli u sa njim u bioskop, što je bio velik doživljaj, no tehnika pomaže ali i zataji. Na biciklu je popustio točak.

„Šta ćemo sad?“, pita Ana.

„Idi nađi nešto da možem udrit točak pa će se namistit.“ I tako potraži ona i nađe jedan oveći komad ciglje u šancu, donese ga te oni popraviše točak a ciglju su poneli da je imaju pri ruci u slučaju kvara.

Majka je pogleda i reče: „Kćeri moja, ja bih tebe metila u izlog!“

„Zašto mama?“

„Da se narod nagleda budale!“

priređili: Antun Kovač i Alojzije Firanj

“JA SAM MATARIĆ”

TREĆI REGIONALNI SUSRET MATARIĆA

Prije deset godina održan je prvi svjetski susret Matarića, prije pet godina susret Matarića održan je u Mađarskoj a ove godine treći susret Matarića održan je 3. lipnja i bio je regionalnog karaktera jer su se okupili Matarići iz Mađarske i Srbije.

Najviše Matarića, hvala Bogu, i dalje je iz Sombora i okolnih salaša, Šikara, bezdanski put, Nenadić, Lugovo, Gradina a došli su i Matarići iz Riđice i Subotice. Sveukupno, susretu je prisustvovalo 80 odraslih i, za pohvalu, 15 dece do 10 godina. Budućnost Matarića je zagarantirana barem na ovim prostorima s kojih i potičemo.

Susret je počeo okupljanjem sudionika na salašu Pavla Matarića u Gradini. Poslije salašarskog doručka uz domaću rakiju i riđičko vino, uz kiflice, pogačice, razne vrste kolača koje su vrijedne Matarićkuše spremile održan je pozdravni govor. Prisutni su upoznati s programom susreta kojeg je osmislio organizacijski odbor kojeg čine Pavle, Perica, Gašpar, Ivica, Tamaš, Mato, Šanjika i naravno svi Matarići i Saša Kukić od mame Matarić.)

U dvije „zmajevke“ i 4 auta krenuli smo put Malog Stapara kroz Radojeviće, salaše koji slijede sudbinu salaša Matarića, videli smo veliki zalivni sustav, kao i najsuvremeniji voćnjak. Put do Malog Stapara bio je dosta prašnjav i tuckav pa da nije bilo pića i hrane teško bi se taj “napor” izdržao. U Malom Stapararu obišli smo mlin na kanalu, prevodnicu i park u sklopu prevodnice.

O tomu zašto smo odabrali destinaciju Mali Stapar i mlin govorio je Gašpar Matarić kao i o povijesti kanala i mlina. Kanal je podijelio salaše Matariće, najveći dio je ostao na desnoj obali kanala a samo su „Brdari“ ostali na lijevoj strani.

Za Matarić salaše bio je izgrađen drveni most tako da su Matarićanima Mali Stapar mlin

kao i Sivac bili blizu. Svi su mljeli i prodavali žito mlinu. Mlin je star preko 200 godina a prestao je s radom 1967. godine zbog manjka posla.

Kanalom od Sombora do Malog Stapara 1802. godine plovio je kralj Austrougarske Franc Josip i postavio je kamen temeljac za spomenik Panoniji.

Povratak u Gradinu bio je još teži a put pokraj kanala pun rupa i drva. Osim toga i voda i drugo piće se ugrijalo pa smo žedni silom izdržali taj napor. U povratku smo posjetili salaš Marije, Stipana i Perice Matarić gdje nas je u hladovini stoljetnog oraha dočekalo, dugo očekivano, hladno osvježenje - kulen, kobasica, kiflice i naravno - hladno piće koje nam je baš trebalo. Poslije vrlo lijepe posjete i ugođaja krenuli smo dalje te uz put prošli preko „Mandinih guzova“ i konačno stigli na početno mjesto - salaš 39.

U hladovini, pod šatorom, uz dobar paprikaš, hladno piće, dobre gibanice i dobru muziku (Jovica i sin) svi su se sudionici susreta zabavljali do kasnih sati, naročito starija generacija, jer tko zna kako će biti do idućeg susreta.

Uz večeru održani su kratki govori (Mato, Tamaš i Pavle) a Šanjika je pročitao imena Matarića koji su preminuli u proteklih 10 godina i svi smo ih se sjetili i odali im počast.

Mladi Matarići su igali golf, tenis, košarku i drugo a stariji su se vozili fijakerom s Ivicom Matarić i dva predivna mrkova koji su vukli fijaker.

Susret je završio Jovica svirač s pjesmom „Neću više ići na tu stranu“.

Zahvalnost svim sudionicima a posebno Ivici i Milanu, Stipanu i Mariji, Šimi i Aci, Gašparu, Stani i mladima na velikoj podršci u organizaciji ovog susreta.

VIDIMO SE PONOVRNO 2027. GODINE, AKO DA DRAGI BOG.

Pavle Matarić

U ZDRAVOM TIJELU ZDRAV DUH

ŠAH

Poslije završetka turnira "Prof. Franja Matarić" šahisti su na zasluženom odmoru do sljedećeg izazova.

Za dvojicu naših šahista, izazov je usledio vrlo brzo na turniru u Gradini povodom proštenja Sv. Antuna koji se u ovim salašima održava već godinama. Naši predstavnici su bili Šima Raič i Josip Ivkićp. Na kraju turnira naši šahisti su zauzeli vrlo dobar plasman, Ivkić je osvojio drugo a Šima Raič peto mjesto.

Kao pročelnik sekcije zahvaljujem se našim šahistima na dobrom pretstavljanju, kako sekcije tako i društva "Vladimir Nazor".

LAĐARI SALAŠARI SOMBORSKI

Poslije kratkih i napornih treninga prvi naš nastup bio je u Zagrebu na Jarunu. Pripreme su obećavale dobar plasman na ovom lijepom natjecanju. Ove godine sudjelovalo je 19 ekipa, većina je bila iz doline Neretve, a nekolicina kontinentalci kao i mi. Ekipa Nazora bila je jedina iz inozemstva. Za taj nastup 27. svibnja ekipa je vrihedno vježbala no u zadnjem trenu dvojica vrsnih veslača, zbog posla, otkazuju put za Zagreb.

Deset veslača je otišlo na Jarun u nadi da će tamo naći dvojicu veslača iz Komina ili Ploča da popuni broj. Na našu (i moju) žalost svi su došli sa točnim brojem veslača. Na kraju sam ja, kao pročelnik, s 64 godine morao veslati. Poslije mog lošeg paričarenja na startu,

dali su mi veslo i veslaj, samo veslaj 10 km. Znao sam da je naporno veslati, ali da je baš toliko teško - to nisam znao. Ako sam imao dušu vjerovatno je ostala na Jarunu. Na kraju dijelimo 13. i 14. mjesto s prijateljima s Nereve, ekipom iz Ploča. Kako je trka započela još se dobro i završila, a mogla je biti i puno bolja da je ekipa bila u punom sastavu.

Poslije podjele priznanja i lijepe večere, krenuli smo kući i stigli u Sombor u 2 poslije ponoći.

Cijeli ovaj pothvat koštao je društvo 20000 dinara što iznosi samo dio troškova dok smo ostatak sami financirali.

Hvala upravi na podršci a najviše veslačima na velikom trudu i zalaganju.

Lađarima predstoji glavni događaj sezone, 9. 8., brzinska utrka "Kup slobodne Dalmacije" te 12. 8. Maraton lađa Metković - Ploče, jubilarni dvadeseti maraton (nama će to biti sedmi natup na ovom maratonu). Nadamo se plasmanu oko 15 mjesta. Naravno ako budemo kompletni i ako nam dragi Bog bude u pomoći.

*Pročelnik sportske sekcije
Matarić Pavle*

